

1. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия. — СПб.: Питер, 1999—275 с.
2. Горбашко Е. А. Обеспечение конкурентоспособности промышленной продукции. — СПб.: СПбУЭФ, 2004. — 164 с.
3. Гаврилюк О. В., Румянцев А. П. Економічна інтеграція в сучасному світі. — К.: Наукова думка, 2001. — 400 с.
4. Закон України «Про захист економічної конкуренції» // Урядовий кур'єр, 21 березня 2001 року.
5. Левишин Ф. М. Мировой рынок: конъюнктура, цены и маркетинг. — М.: Международные отношения, 2003. — 260 с.

УДК 330.556

М. А. Михайлюк, канд. екон. наук,
доц. кафедри політичної економії
обліково-економічних факультетів,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ІНВЕСТИЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ КОНКУРЕНТНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Розглядаються засади формування конкурентного середовища розвитку підприємств в Україні за умов створення належного інвестиційного клімату. Пропонуються заходи підвищення ефективності функціонування вітчизняних підприємств, щодо їхньої адаптації конкурентним вимогам щодо отримання інвестування.

Principles of forming of competition environment of development of enterprises are examined in Ukraine subject to the condition creation of the proper investment climate. The measures of increase of efficiency of functioning of domestic enterprises are offered, in relation to the receipt of investing.

Інвестиційне середовище в Україні для розвитку підприємництва слід розглядати, аналізуючи наявний економічний потенціал та умови і можливості його ефективного нарощування. Враховуючи кризу підприємницького виробництва (1990—1999 рр.), коли обсяги промислової продукції були скорочені майже вдвічі, а капіталовкладення скоротилися більш як у тричі, дії держави на початку 2000-х років були спрямовані на подолання макроекономічної розбалансованості і відновлення виробничого потенціалу в першу чергу за рахунок самих підприємств. Такий підхід створює недостатні умови для інвестиційної активності та пожвавлення підприємницької діяльності, не кажучи вже про відсутність

належного підприємницького іміджу в нашій країні, не сприяння цьому процесу ні фіскальної, ні бюджетної політик, хоча концепція вирішальної ролі інвестицій для розвитку підприємництва була і залишається панівною.

Для залучення інвестування, як внутрішнього, так і зовнішнього, важливо не так створення пільгових умов, на які інвестор іноді розраховує, а налагодження сприятливого інвестиційного середовища для прибуткового функціонування капіталів у країні, причому не враховуючи їх національне чи зарубіжне походження. На жаль, поки що інвестиційні вкладення у вітчизняну економіку мало впливають на зростання промислового потенціалу, так як інвестиції йдуть переважно в галузі, що дають швидкий оборот і прибуток — торгівлю, харчову промисловість, фінансово-посередницьку діяльність, ігровий та готельний бізнес. І навіть надання певних пільг інвесторам на локальному, регіональному чи галузевому рівнях не впливають відчутно на активність залучених інвестиційних капіталів в Україні для підприємницьких цілей. Причина тут криється у особливому реальному становищі для функціонування бізнесу взагалі, яке існує в Україні. «Ніякі пільги не можуть компенсувати той негативний вплив, який здійснює саме по собі українське середовище на життєдіяльність будь-якого суб'єкта підприємництва — чи то вітчизняного, чи іноземного» [1, с. 192]. З огляду на це, вкрай невідкладним є питання забезпечення політичної та економічної стабільності, досконале нормативне-законодавче поле, посилення управлінського менеджменту на всіх рівнях співпраці з потенційними інвесторами, здійснення переходу від антикризового до стратегічного планування розвитку промислового сектора економіки.

Інвестування конкурентоспроможності вітчизняних підприємств має певні критерії оцінки промислового потенціалу до якого залучаються кошти з метою зміни його конкурентних переваг, а зокрема:

- здатність здійснити проект, виробити і розподілити товари й послуги за цінами, що забезпечують конкурентоспроможність на світових ринках;

- рівні умови щодо залучення імпорту і протекціонізму виробів національних підприємств;

- зміцнення внутрішнього ринку як умови зростання конкурентоспроможності продукції на світовому ринку;

- посилення ступені, характеру і ефективності законодавчого регулювання підприємницької діяльності, який нівелює некоректні та неформальні форми державного втручання;

— контроль участі на ринках, наявність взаємопов'язаних корпоративних груп з метою розширення поділу праці та спеціалізації;

— використання високих технологій, інноваційні та інформаційні конкурентні переваги;

— врахування специфіки конкурентної боротьби на сучасному етапі з врахуванням втечі інтелекту, квотуванням продажу вітчизняної продукції та антидемпінговими розслідуваннями щодо українських виробників [2, с. 906—913].

Для створення сприятливих умов ведення підприємницької діяльності, підвищення її конкурентоспроможності необхідно здійснити такі кроки:

по-перше, надавати підприємцям всебічну інформацію про стратегічні плани розвитку територій, розбудову місцевої інфраструктури, умови тендерів на закупівлю товарів, робіт, послуг як за рахунок державного бюджету, так і місцевих чи комунальних бюджетів;

по-друге, забезпечити примноження конкурентних переваг за рахунок стратегічного партнерства держави і бізнесу;

по-третє, інвестування конкурентоспроможності вітчизняних підприємств проводити па основі виваженої політики стратегічних пріоритетів, позиціонування українських підприємств у світовому конкурентному просторі та перспектив їхнього розвитку.

Література

1. Економічне зростання України: стан та чинники забезпечення: Зб. наук. пр. / Кол. авт.: Л. М. Борщ (кер.), М. О. Скоромнюк, Р. А. Арзуманов та ін. — К.: Логос, 2003. — 620 с.

2. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. акад. НАН України В. М. Гейця. — К.: Ін-т екон. прогноз., Фенікс, 2003. — 1008 с.

УДК 339.944

Л. І. Піддубна, канд. екон. наук, доц., докторант,
Харківський національний економічний університет